

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง การกำหนดกรอบเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา
ตามพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อว ๐๒๐๓.๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สรุปความได้ว่า สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติกรอบเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามที่กำหนดในมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการเสนอขอจัดสรรงบประมาณตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา เนื่องจากตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา ได้กำหนดให้สถานนโยบายมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีและมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา ได้กำหนดว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบเงินตามมาตรา ๑๑ (๒) แล้ว ในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒ (๑) และ (๒) นั้น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความเห็นดังนี้

๑. งบประมาณด้านการอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา มาตรา ๑๑ (๒) และมาตรา ๑๒ (๑) หมายความว่าถึงงบประมาณเฉพาะ ได้แก่ งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมตามมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยไม่รวมงบบุคลากรและงบดำเนินงานรวมถึงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ

๒. งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา มาตรา ๑๑ (๒) และมาตรา ๑๒ (๒) หมายความว่าถึงงบประมาณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงประสงค์จะขอหารือ
ในประเด็นข้อกฎหมายว่าการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ หรือจะต้องดำเนินการอย่างไร
ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษาฯ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ
และสำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
แห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) เป็นผู้ชี้แจง
ข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม ยังมิได้จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบ
ของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเสนอให้สถานการณ์นโยบาย
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินดังกล่าว
ตามมาตรา ๑๑ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่อย่างไรก็ดี ส่วนงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ของประเทศ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว กระทรวงการอุดมศึกษาฯ จึงเห็นว่า
ไม่มีประเด็นข้อกฎหมายที่จะหารือเกี่ยวกับงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมอีกต่อไป
และประสงค์ที่จะขอหารือในประเด็นข้อกฎหมายเฉพาะงบประมาณด้านการอุดมศึกษาที่ว่า
การกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง
การอุดมศึกษาฯ ตามมาตรา ๑๑ (๒) หมายถึงงบประมาณในภาพรวมทั้งหมดในความรับผิดชอบ
ของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ หรือหมายถึงเฉพาะงบประมาณที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๒^๒ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษาฯ

^๑มาตรา ๑๑ ให้สถานการณ์นโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความ
รับผิดชอบของกระทรวง และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณ
จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตาม (๑) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๑๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินตามมาตรา ๑๑ (๒) แล้ว
ในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) งบประมาณด้านการอุดมศึกษา ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของรัฐมนตรีและคณะกรรมการ
การอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลซึ่งสถานการณ์นโยบาย
มีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนสำนัก
งบประมาณจำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(มีต่อหน้าถัดไป)

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๑^๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษาฯ กำหนดให้สถานนโยบายมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ หมายถึงกรอบวงเงินงบประมาณในภาพรวมทั้งหมดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณตามมาตรา ๔๕^๔

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๒)

เป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำขอของงบประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวง ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

(๒) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลซึ่งสถานนโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำขอของงบประมาณของกองทุน ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สถานนโยบายกำหนด โดยสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑)

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔มาตรา ๔๕ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตราค่าจ้างบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(๒) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (๓) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(๔) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (๓) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔ ด้วย

แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๑ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษาฯ แล้ว ขั้นตอนต่อไปในการเสนอรายละเอียดขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๒^๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษาฯ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาคำขอของงบประมาณรายจ่ายเฉพาะประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวง ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ส่วนคำขอของงบประมาณประเภทงบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕^๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ เป็นหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง

(นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)
รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๖๒

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น
^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น
^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น